

Delårsbokslut (T2) 2024

Antagen 2024-09-30 §137

**Nämnden för överförmyndare i
samverkan**

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Grunduppdrag	4
2.1	Struktur/Input.....	4
2.2	Process/genomförande	4
2.3	Resultat/output	5
3	Mål	6
3.1	Det ska finnas lämpliga ställföreträdare till alla som har rätt till stöd av en sådan.	6
3.2	Ställföreträdare ska erbjudas utbildning och stöd som möter deras behov av kompetens i sin roll som ställföreträdare.	7
3.3	Överförmyndarnämnden ska motverka rättsförlust för de svagaste i samhället.....	8
4	Kvalitet	9
4.1	Struktur/Input.....	9
4.2	Process/genomförande	9
4.3	Resultat/output	10
5	Resurser och förutsättningar	11
5.1	Ekonomi	11
5.2	Personal	11
6	Vertikal dialog	12

1 Inledning

Nämnden för Överförmyndare i samverkan utgör, Halmstad, Hylte, Laholm och Båstads kommuners, obligatoriska uppgift som överförmyndare. Syftet med samarbetet är att gemensamt nyttja resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav på överförmyndarens verksamhet. Strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, utveckling, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och att uppnå kostnadseffektivitet.

Nämndens roll utgör bland annat följande huvuduppgifter:

- att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap
- att föra register över tillsynsverksamheten
- att rekrytera och utbilda ställföreträdare

Genom tillsyn ska överförmyndarnämnden motverka rättsförlust för de svagaste i samhället som underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sin sjukdom eller annan anledning har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Nämnden har tagit fram vilka våra kärnprocesserna är.

- Rekryteringsprocesser
- Utbildningsprocesser
- Tillsynsprocesser

Årets mål speglar processerna och mäter önskat läge och förväntad effekt.

Det är tillfredställande att konstatera att målen är grönmarkerade och att nämndens arbete genom verksamheten nu kan redovisas på ett rättvist sätt.

Kvalitetsarbetet är omfattande och väl redovisat, utfallet visar i vissa fall på effekter som härstammar utanför nämndens ansvarsområde och pekar på utvecklingsområden som innefattar ett utökat samarbete med andra förvaltningar och myndigheter. Överförmyndarkansliet står inför en större omorganisation. Det skall inte längre tillhöra kommunledningsförvaltningen utan föras över till serviceförvaltningen. Flytten sker även fysiskt och skall bedrivas i serviceförvaltningens lokaler detta medför naturligtvis att tid och energi måste läggas ner för detta skall fungera.

Vår tidigare kanslichef har fått ett nytt uppdrag inom kommunförvaltningen och följer inte med i flytten. Nämnden har uppskattat hennes tjänster och tycker att det arbete som gjorts har varit en förutsättning för de goda resultat som uppnåtts och kommer att uppnås. Vi önskar henne lycka till med hennes nya tjänst och arbetsuppgifter. Under hösten kommer det att rekryteras en ny chef och en tillförordnad chef kommer leda arbetet och organisera flytten till ny förvaltning och nya lokaler.

Jag kan härmed fastställa att nämnden på ett föredömligt sätt blir informerad om hur verksamheten utförs och med vilken kvalitet den håller. Analysen visar tydligt att verksamheten arbetar med brister och utvecklingsområden på uppdrag av nämnden. Nämnden är även väl insatt i vad som sker även utanför nämndens ansvarsområden.

Pehr Magnusson

Ordförande i nämnden för överförmyndare i samverkan

2 Grunduppdrag

2.1 Struktur/Input

I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. I Halmstads kommun har fullmäktige beslutat om en gemensam överförmyndarnämnd med Halmstads-, Hylte-, Laholms- och Båstads kommuner.

Halmstads kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation. De uppgifter som ligger under överförmyndaren kan inte läggas under en annan nämnd.

Överförmyndarnämndens uppdrag bestäms av föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen och reglementet, som beslutades i kommunfullmäktige 2018.

Däri ingår följande huvuduppgifter:

- att utöva tillsyn över förmynderskap, godmanskap och förvaltare
- att föra register över tillsynsverksamheten
- att rekrytera och utbilda ställföreträdare

Genom tillsyn ska överförmyndarnämnden motverka rättsförlust för de svagaste i samhället: underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sin sjukdom eller annan anledning har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Kommunledningsförvaltningen med överförmyndarkansliet är överförmyndarnämndens förvaltning. Kansliets personal är anställd under kommunstyrelsen. Kansliet består per den sista augusti av 13 medarbetare: chef, 3 överförmyndarjurister, 3 handläggare, 2 granskare, 2 administratörer, ekonom och registrator.

0,25% nämndsekreterare och 0,20% utvecklare köps från kommunledningsförvaltningen.

Överförmyndarkansliet bereder, administrerar, utvecklar och följer upp frågor inom överförmyndarnämndens ansvarsområde. De flesta av överförmyndarnämndens beslut fattas av personalen enligt delegationsordning. Överförmyndarnämnden sammanträder varje månad, förutom juli månad, och beslutar bland annat om avslagsbeslut, föreläggande om vite och entledigande av olämplig god man eller förvaltare.

Utöver delegationsordning beslutar chef om en intern arbetsfördelning av delegerade beslut utifrån verksamhetens behov.

2.2 Process/genomförande

Våra kärnprocesser är:

- Rekryteringsprocesser
- Utbildningsprocesser
- Tillsynsprocesser

Målbilden för kommunledningsförvaltningen är att vi agerar för helheten, engagerat och tillsammans.

2.3 Resultat/output

Genom en rättssäker och effektiv överförmyndarverksamhet får de som har störst behov av samhällets hjälp sina intressen avseende uppehälle, utbildning och nytta i övrigt tillvaratagna på bästa sätt.

Gode män och förvaltare benämns i resten av dokumentet som ställföreträdare.

3 Mål

3.1 Det ska finnas lämpliga ställföreträdare till alla som har rätt till stöd av en sådan.

Kopplad till

Resultat/output

Önskat läge/effekter

Det ska finnas lämpliga ställföreträdare till alla som har rätt till en sådan. De hjälpbehövande ska få hjälp inom rimlig tid så ekonomisk skada eller rättsförlust inte uppstår. Om lämplig ideell ställföreträdare inte finns att tillgå bör professionell ställföreträdare anlitas.

Kommentar

Målet är uppfyllt.

När en huvudman ansöker till Tingsrätten om att få en ställföreträdare, är det överförmyndarens uppgift att hitta en lämplig ställföreträdare. Om överförmyndaren inte kan hitta någon lämplig ny ställföreträdare kan överförmyndaren ansöka till Tingsrätten om att uppdraget på grund av detta ska upphöra.

Det finns under perioden inga ansökningsärenden om ställföreträdare där domstol avslår ansökan för att överförmyndarnämnden inte lyckats rekrytera ställföreträdare till uppdraget.

När en huvudman ansöker till överförmyndaren om att få byta ställföreträdare, är det överförmyndarens uppgift att hitta en lämplig ny ställföreträdare. Om en ställföreträdare ansöker till överförmyndaren om att bli utbytt är det även då överförmyndarens uppgift att hitta en lämplig ny ställföreträdare. Om överförmyndaren inte kan hitta någon lämplig ny ställföreträdare kan överförmyndaren ansöka till Tingsrätten om att uppdraget på grund av detta ska upphöra.

Det finns under perioden inga bytesärenden där domstol beslutar att uppdraget ska upphöra trots att behov finns av ställföreträdare för att överförmyndarnämnden inte lyckats rekrytera en ny ställföreträdare till uppdraget.

För att det ska finnas lämpliga ställföreträdare till alla som har rätt till stöd av en sådan har en rekryteringsplan tagits fram. Rekryteringsplanen beskriver hur överförmyndaren ska arbeta för att kunna rekrytera fler och behålla befintliga ställföreträdare. Kontakt tas med övriga kommuner för publicering även i samverkanskommunerna.

För att kunna rekrytera lämpliga ställföreträdare till alla som har rätt till stöd av en sådan arbetar Överförmyndarkansliet kontinuerligt med utveckling av rekryteringen. Överförmyndarkansliet följer planen för rekryteringsarbetet.

3.2 Ställföreträdare ska erbjudas utbildning och stöd som möter deras behov av kompetens i sin roll som ställföreträdare.

Kopplad till

Resultat/output

Önskat läge/effekter

Ställföreträdare ska erbjudas utbildning som möter deras behov av kompetens i sin roll som ställföreträdare. Både interna och externa utbildningar erbjuds utifrån ställföreträdarnas behov så att de har rätt kompetens för att se till huvudmannens bästa.

Kommentar

Målet är uppfyllt.

En utbildningsplan behövs för att kunna möta behovet av utbildning hos både nya ställföreträdare och för de som haft uppdrag en tid. Det finns en plan för vilka utbildningsinsatser som ska genomföras under 2024.

Det har konstaterats att det behövs både fysiska och digitala utbildningar för att kunna möta ställföreträdarnas behov. De flesta ställföreträdare har behov av utbildning av något slag för att på bästa sätt kunna hjälpa sin huvudman.

Det skickades under förra året ut en enkät till alla ställföreträdare där de fick svara på dels vad de tycker om de utbildningar vi har och vad de har behov av för utbildningar. Detta har tillsammans med utvärdering av de utbildningar som tidigare har erbjudits legat till grund för utbildningsplanen för 2024. Överförmyndarkansliet följer utbildningsplanen.

3.3 Överförmyndarnämnden ska motverka rättsförlust för de svagaste i samhället.

Kopplad till

Resultat/output

Önskat läge/effekter

En överförmyndarverksamhet som motverkar rättsförlust för de svagaste i samhället.

Kommentar

Målet är uppfyllt.

Alla ställföreträdare ska varje år lämna in en årsräkning före den 1 mars som avser året innan. När uppdraget avslutas ska en sluträkning lämnas in.

Totalt har 1313 redovisningshandlingar granskats under perioden.

Om överförmyndaren vid granskningen upptäcker något som inte stämmer, det kan till exempel vara att årsräkningen har en differens eller att ställföreträdaren har sammanblandat sin ekonomi med huvudmannens, kan överförmyndaren rikta anmärkning mot förvaltningen. Av de 1313 granskade redovisningshandlingarna har 4% blivit granskade med anmärkning.

Överförmyndaren ska när en redovisningshandling har granskats med anmärkning även ta ställning till om någon ytterligare åtgärd ska vidtas. Ytterligare åtgärder kan till exempel vara att ställföreträdaren ska boka in ett personligt möte med granskaren för att gå igenom vad som inte varit korrekt i redovisningen eller att ärendet lämnas över till handläggare för ställningstagande om ställföreträdaren eventuellt ska entledigas från sitt uppdrag.

Några av de redovisningar som har granskats med anmärkning har överlämnats till handläggare för ställningstagande om eventuellt entledigande. Ett fåtal av dessa har lett till ytterligare påföljd som att ställföreträdaren har blivit entledigad.

Överförmyndarkansliet följer planen för granskningsarbetet som pågår för fullt. Uppföljning av granskningsarbetet sker kontinuerligt.

4 Kvalitet

4.1 Struktur/Input

4.2 Process/genomförande

Ställföreträdare ska vara lämpliga för just det specifika uppdraget.

Beskrivning

Ställföreträdare ska erbjudas uppdrag som de har kompetens för. Det ökar rättssäkerheten för huvudmannen. Om ställföreträdaren inte har kompetens för det specifika uppdraget är det svårt att alltid handla på det sätt som bäst gagnar huvudmannen.

Kommentar

En ställföreträdare som gör sig skyldig till missbruk eller försummelse vid utövandet av sitt uppdrag eller som kommer på ekonomiskt obestånd och på grund av detta är olämplig för uppdraget eller som av någon annan orsak inte längre är lämplig att inneha uppdraget ska entledigas. Det finns under perioden ställföreträdare som efter granskning begärt sig entledigade och två ställföreträdare har entledigats av nämnden.

Arbetet med att utveckla det nya verksamhetssystemet för att kunna utse ställföreträdare som har rätt kompetens för det specifika uppdraget pågår.

Ställföreträdares behov av kompetens ska tillgodoses genom stöd och utbildning.

Beskrivning

Uppdraget som ställföreträdare kräver allt högre kompetens och fler kunskaper än tidigare. Det beror bland annat på att fler kategorier av hjälpbehövande människor i samhället får rätt till en ställföreträdare. Många ställföreträdare beskriver att uppdragen är svåra och att de inte vet hur de ska agera i olika situationer i sitt uppdrag. Behovet av stöd och utbildning rör många olika områden även utanför överförmyndarnämndens verksamhetsområde.

Kommentar

Uppdraget som ställföreträdare kräver allt högre kompetens och många ställföreträdare beskriver att uppdragen är svåra och att de inte vet hur de ska agera i olika situationer i sitt uppdrag. Behovet av utbildning rör många olika områden även utanför överförmyndarnämndens verksamhetsområde. Överförmyndarkansliet har under perioden hållit 28 utbildningstillfällen för ställföreträdare. Exempel på utbildningar är hjälp angående hur man ska redovisa, introduktions och redovisningsutbildningar för nya

ställföreträdare. De nya ställföreträdarna får också en praktisk handbok om uppdraget som god man och förvaltare.

Varannan månad skickas ett nyhetsbrev ut till ställföreträdare. Nyhetsbrevet innehåller information som de har nytta av i sina uppdrag.

Hallands godmans- och förvaltarförening har haft nätverksträffar för ställföreträdare för erfarenhetsutbyte under perioden. Personal från Överförmyndarkansliet har under perioden varit och informerat andra verksamheter om vad uppdraget som god man innebär.

4.3 Resultat/output

Tillsynsuppdraget ska ske i rätt tid och med god kvalitet.

Beskrivning

Det är viktigt att överförmyndarverksamheten handlägger ärenden inom de tidsfrister som finns för olika typer av ärenden. När tillsynsuppdraget sker med god kvalitet kan eventuella oegentligheter upptäckas och överförmyndarverksamheten har större möjlighet att motverka att huvudmännen och underåriga lider ekonomisk skada eller rättsförlust. Granskningen är överförmyndarens främsta tillsynsverktyg och redovisningshandlingar ska granskas och arvoderas inom 6 månader från ankomst.

Kommentar

Om inte granskningen sker i tid kan överförmyndaren få kritik från tillsynsmyndighet. Ett fåtal årsräkningar är inte granskade inom 6 månader från ankomst.

För god kvalitet i tillsynsverksamheten bör 20% av samtliga årsräkningar och sluträkningar granskas med fördjupad granskning. Vid en fördjupad granskning kontrollerar man samtliga banktransaktioner mot underlag och kontakt med huvudman, boende eller annan som bedöms lämplig tas i de fall granskaren anser att detta behövs för att kunna säkerställa att huvudmannen inte har lidit någon rättsförlust. 4% av årsräkningarna är utvalda för fördjupad granskning, främst är det årsräkningar som föregående år granskats med anmärkning. Under perioden har 3% av de granskade års- och sluträkningarna granskats med fördjupad granskning.

Det är viktigt för huvudmannens rättssäkerhet att ställföreträdaren efter att ha begärt sig entledigad blir utbytt så fort som möjligt. 70% av ställföreträdarna bör bli entledigade inom 3 månader efter att de ansökt om byte. Under perioden har 82% av ställföreträdarna har blivit entledigade inom 3 månader från ansökan.

När ett ärende upphör eller vid ett byte av ställföreträdare ska en sluträkning lämnas. 80% av sluträkningarna i avslutade ärenden bör vara granskade inom två månader och övriga sluträkningar bör vara granskade inom tre månader. Anledningen till att tidsramen endast är två månader i de avslutade ärendena är att ett eventuellt dödsbo ska hinna få med arvodet till ställföreträdaren i bouppteckningen. 89% av sluträkningarna i avslutade ärenden är granskade inom två månader och 98% av övriga sluträkningar är granskade inom tre månader.

5 Resurser och förutsättningar

5.1 Ekonomi

Överförmyndarkansli (objekt 2051)

Nedanstående visar hur nämnden för Överförmyndare i samverkan - Halmstad, Hylte, Laholms och Båstads medel har använts under perioden. Budgetramen för 2024 är 9 971 600 kr.

Bokslutet tar inte hänsyn till arvoden till ställföreträdare (objekt 20512) samt arvoden till gemensamma nämndens politiker (objekt 20513) då respektive kommun hanterar dessa kostnader för sig.

Objekt 2051	Utfall	2023-08-31	Årsbudget 2023	Utfall	2024-08-31	Årsbudget 2024
Intäkt samverkansavtal		2 247 433	3 371 045		2 580 473	3 870 807
Övriga intäkter		37 730	0		0	0
Summa intäkter		2 285 163	3 371 045		2 580 473	3 870 807
Lönekostnader		-5 830 749	-8 227 900		-6 765 918	-9 395 900
Övriga kostnader		-1 548 358	-4 244 945		-1 304 190	-4 446 507
Summa kostnader		-7 379 107	-12 472 845		-8 070 108	-13 842 407
RESULTAT		-5 093 944	-9 101 800		-5 489 636	-9 971 600
Summa		-5 093 944	-9 101 800		-5 489 636	-9 971 600

Intäkterna består av intäkter från Hylte, Laholm och Båstads kommuner enligt samverkansavtalet.

Prognosen för 2024 är att vi kommer att göra ett överskott mot budget med 900 000 kr. Överskottet ska användas till utveckling av nytt verksamhetssystem och e-tjänster, extra resurser för digitaliseringsarbete och rekryteringsplan med aktiviteter.

Kostnaderna består till största delen av lönekostnader. Övriga kostnader består bland annat av kostnader för utbildning, IT-program, rekrytering med mera.

Överförmyndarnämnden har köpt nämndsekreterartjänst med 25% samt en utvecklingstjänst med 20% av kommunledningsförvaltningen under perioden.

Samtlig personal har erbjudits utbildning i förvaltningslagen. All personal har varit på Sveriges överförmyndares studiedagar som i år hölls i Kalmar. De nyanställda har gått SKRs grundkurs för överförmyndare och de handläggare som arbetar med GDPR har gått grundkurs och fortsättningskurs inom detta område.

5.2 Personal

Redovisas av kommunstyrelsen

6 Vertikal dialog

Nämnden för överförmyndare i samverkan är en mindre nämnd med ett klart avgränsat lagstyrt uppdrag. Överförmyndarkansliet med 13 medarbetare är nämndens förvaltning. Det har sedan tidigare funnits ett gott samarbete mellan nämnd och tjänstepersoner som bygger på tillit. Att arbeta genom vertikal dialog mellan olika organisatoriska nivåer sker naturligt då det endast finns två nivåer inom överförmyndarnämnden. Planeringsanalys 2024 togs fram genom nära dialog mellan nämnd och överförmyndarkansli. Kontinuerligt samtal om mål, grunduppdrag, kvalitet och ekonomi sker minst varje tertiäl genom uppföljning av verksamheten.